

SLÄ, f. 2. Smalt, jemntjockt stycke af trä eller jern, hvarmed någonting sammanhålls eller befästes. *S. på en stol.* — Har sammansättningen Tvärslä.

SLÄ, se *Ormslä.*

SLÄENDE, n. 4. Handlingen eller verkningen, då någon eller något slår.

SLÄN, f. sing. Se *Stärkbärsbuske.*

SLÄNBÄR, n. 5. Se *Stärkbär.*

SLÄNBÄRSBUSKE, m. 2. pl. — *buskar.* Se *Stärkbärsbuske.*

SLÄNGA, f. 4. Växtsläktet *Zostera*, vid hafsstränder. Kallas äfv. *Tång*, *Hafstång*.

SLÄSS, se under *Slå.*

SLÄSSKÄMPE, m. 2. pl. — *kämpar.* Se *Slagskämpe.* — *S-par*, pl. (bot.) En art Groblad. Plantago media.

SLÄTTER, m. 2. pl. — *slåttrar.* 1) Gräsets aftagning med lie på ångar. — 2) Se *Slåttertöd.* [Slotter.]

SLÄTTERBLOMSTER, n. 5. Örten *Parnassia palustris*, som blommor vid slåttertiden, med hvita blommor.

SLÄTTERGRÄS, n. 5. eller

SLÄTTERGRÖ, m. sing. Se *Ångsgrö.*

SLÄTTERKARL, m. 2. En, som förrättar slätter.

SLÄTTERKULLA, f. 1. Se *Frukål*, 2.

SLÄTTERLÖN, f. 3. Dagspenning åt en slätterkarl eller betingad lön för en hel slätter.

SLÄTTERMYRA, f. 4. Torrfält, vars yta är knappt så mycket beväxt, att den lönar bergningskostnaden.

SLÄTTERTID, m. 3. Den tid på året, då ångarne slås.

SLÄTTERVÄDER, n. 5. Väderlek under slätter.

SLÄTTERÖL, n. 5. Kalas efter slutad slätter.

SLÄTTERÖRT, f. 3. Örtsläktet *Parnassia*.

SLÄCKA, v. a. 2. 1) Göra, att något slocknar. *S. eld, ljus. S. en vådeld. S. glödande kol. S. jern,* lägga glödhet jern i vatten. *S. af, ut,* se *Afsläcka, Utsläcka.* — 2) *S. kalk,* med vatten öfvergjuta bränd kalk. — 3) (fig.) Göra, att något upphör; tillfredsställa. *S. törsten. S. sitt begär, sin nyfikenhet, sin hämdlystnad. S. sin vrede, sin hämd, sin harm på någon.*

SLÄCKANDE, n. 4. Handlingen, verkningen, hvarigenom något släckes.

SLÄCKKARE, m. 5. En, som släcker.

SLÄCKBALJA, f. 4. (bag.) Balja med vatten, hvori ugnsvasten doppas emellanåt vid kolens utspöning ur ugnen.

SLÄCKNING, f. 2. Se *Släckande.* — *Ss. S-sredskap.*

SLÄDDYNA, f. 4. Dyna, hvarmed sitsen i en slåde är beklädd.

SLÄDE, m. 2. pl. *slädar.* (prov. *Slåda*) 1) Åkdon med medar under, som begagnas vintertiden på is eller snöbetäckt mark. *Åka på s.* — 2) a) Ett slags repslagar-redskap. — b) Se *Af-löpnings-slåde.* — c) Benämning på åtskilliga slags redskap i verkstäder, o. s. v. — *Ss. Slädfart, -mede, -åkning.*

SLÄDFÄLL, m. 2. Skinnfäll, som svepes om fötterna, då man åker på slåde.

SLÄDFÖRE, n. 4. Väg, betäckt med snö, så att man kan åka på slåde. *Godt, dältigt s. Nyttja s. På s-t,* medan det ännu är slädföre.

SLÄDNÄT, n. 5. Nät, som ifrån framdelen

af en slåde utbredds öfver hästryggen, för att hindra uppkastning af snöklumpar.

SLÄDPARTI, n. 3. Lustparti af ett sällskap, som öfverenskommit att roa sig med slädåkning.

SLÄDSKÄRM, m. 2. Skärm på en slåde, till skydd för af hästen uppkastade snöklumpar.

SLÄDTRAFVARE, m. 5. Snabblöpande häst, inöfvad att trafva för slåde.

SLÄDTÄCKE, n. 4. Täck, hvarmed vid slädåkning fötterna omsvepas.

SLÄGGA, f. 1. (af *Slå*) Stor, tung hammare, som vid smidning föres med begge händer.

SLÄGGA, v. n. 1. (af *Slå*) Slå, hamra med slägga. — *Släggning*, f. 2.

SLÄGT, f. 3. (af *Slag*) 1) Alla, som härstamma från en gemensam stamfader, oftast förande samma gemensamma namn (Slägtnamn). *Tillhöra en gammal s. De äro af samma s. Af god s., af god härkomst.* — *Syn.* Ätt, Familj. — 2) (i sing.) Skyldeman, släktingar. *Hafva rik s. Hela s-en duger till intet.* (Ordspr.) *S. och vänner äro värst.* — 3) (i sing.) Se *Slägtskap.* *Vara i s. med någon. Han är litet i s. med mig. Gifva sig för nära i s-en,* i förbuden slägtled. I talspråket bortkastas gemligen prep. *i, t. ex.: Vi äro nära s. De äro s. på långt håll.* (Fam.) *Tjocka s-en,* nära släktingar. — 4) (bibl.) Stam af ett folk. *Israels s-er.*

SLÄGTAGG, n. 5. Agg, som en släkt hyser till en annan.

SLÄGTAS, v. d. 1. *S. på någon,* se *Brås* (på).

SLÄGTBAND, n. 5. Se *Slägtförbindelse.*

SLÄGTBOK, f. 5. pl. — *böcker.* Bok, som innehåller en slägts ättledning med alla dess utgreningar.

SLÄGTBOKSTAF, m. 3. pl. — *bokstäfver.* (gram.) Bokstaf, som till ljudet är beslågadt med en annan.

SLÄGTE, n. 4. (af *Slag*) 1) (i allm.) Sammanfattning af flera arter, som öfverensstämma i vissa gemensamma, väsentliga kännetecken. *Arter af samma s.* — Dit höra samansättningarne *Djursläkte, Växtsläkte, Menniskosläkte,* m. fl. — 2) Alla på samma tid levande människor. *På hvarje århundrade räknas tre s-n. Från s. till s.* — *Syn.* Generation.

SLÄGTFÖLJD, f. 3. Följd af efter hvarandra levande personer, som i rätt nedstigande linie härstamma från en gemensam stamfader.

SLÄGTFÖRBINDELSE, f. 3. Skyddskapsförhållande mellan tvenne eller flera personer.

SLÄGTGODS, n. 5. Gods, som länge tillhört en viss släkt, helst om det är fideikommiss.

SLÄGTGREN, f. 2. Personer, hvilka tillhöra en utgrening af en släkt.

SLÄGTHAT, n. 5. Hat, som en släkt hyser till en annan.

SLÄGTING, m. 2. Person, som är beslågadt med en annan. *Han är min nära s. Vi äro s-ar på långt håll. S-ar på fädernet, på mödernet.* — Skrifves äfv. *Slägtinge.* — *Syn.* Skyld, Skyldeman, Närskyld, Anhörig, Anförvandt, Frände.

SLÄGTKÄR, a. 2. Som hyser mycken välvilja för sina släktingar.

SLÄGTKÄRLEK, m. sing. Stark välvilja hos en person för alla, som tillhöra dess släkt.

SLÄGTTLED, m. o. n. 3. o. 5. Hvarje särskilt led i en slägtföljd.

SLÄGTTLEDNING, f. 2. Se *Ättledning.*

SLÄGTLINIE, släggtl'nje, f. 3. Följd af slägtleder, nedstigande från en gemensam stamfader.